

Bruxelles, 4. lipnja 2026.
(OR. en)

9700/26

MAR 80
TRANS 345
IND 367
POLMAR 47

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	9381/26
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a – odobrenje

---

I. UVOD

1. Komisija je 4. ožujka 2026. predstavila *Komunikaciju o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a*¹, u kojoj se utvrđuju vizija i smjer djelovanja za zaštitu i poticanje pomorske proizvodnje i pomorskog prometa, povećanje njihova inovacijskog kapaciteta i zaštitu njihove konkurentnosti.
2. Europski sektor pomorske proizvodnje prednjači u složenoj i vrhunskoj brodogradnji i najsuvremenijim tehnologijama na globalnoj razini. Pokreće inovacije za održivi vodni promet i aktivnosti plavoga gospodarstva te je temelj regionalnog industrijskog rasta.
3. Europski sektor pomorskog prometa vodeći je pružatelj pomorskih usluga u cijelom svijetu, osigurava opskrbu osnovnim dobrima, omogućuje trgovinu i doprinosi energetske neovisnosti EU-a. Zajedno s drugim segmentima vodnog prometa, određuje potražnju za proizvodima i uslugama u sektoru pomorske proizvodnje te oblikuje tehnološke odluke.

---

¹ 6987/26.

II. RAD U PRIPREMNIM TIJELIMA VIJEĆA

4. Predsjedništvo je pripremlilo prvi nacrt zaključaka Vijeća o Komunikaciji Komisije i dostavilo ga delegacijama 24. ožujka 2026. Radna skupina za pomorski promet raspravljala je o tekstu nacrta zaključaka i razradila ga na sastancima 27. ožujka, 17. i 24. travnja te 8., 13. i 22. svibnja 2026., a nakon toga na sastancima Corepera 27. svibnja i 3. lipnja.
5. Rasprave su pokazale da države članice prepoznaju velik potencijal pomorske proizvodnje i pomorskog prometa kao strateških sektora za europsku autonomiju, otpornost, obranu, gospodarsku sigurnost, blagostanje, dekarbonizaciju i održivu upotrebu resursa. Istodobno, rasprave su ukazale i na potrebu da se na odgovarajući način uzmu u obzir nacionalne, regionalne i lokalne posebnosti i različiti prioriteti država članica.
6. Tijekom pregovora predsjedništvo je radilo na postizanju uravnoteženog teksta kojim se u obzir uzimaju sva stajališta, prioriteti i bojazni koje su izrazile države članice.
7. Na sastanku 3. lipnja 2026. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je svoju suglasnost s Nacrtom zaključaka Vijeća iz Priloga ovoj napomeni i odlučio ga podnijeti na odobrenje Vijeću za promet, telekomunikacije i energetiku 8. lipnja 2026.

III. ZAKLJUČAK

8. Vijeće se poziva da odobri Nacrt zaključaka o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a, kako je naveden u Prilogu.

Nacrt zaključaka Vijeća o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

UZIMAJUĆI U OBZIR

- komunikaciju Komisije naslovljenu „Strategija EU-a za luke”²;
- Komunikaciju Komisije o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a³;
- zaključke Vijeća pod naslovom „Sektor vodnog prometa EU-a – izgledi za budućnost: prema ugljično neutralnom, automatiziranom i konkurentnom sektoru vodnog prometa EU-a s nula nesreća”⁴;
- Zaključke Vijeća o Strategiji EU-a za luke⁵;
- zaključke Vijeća pod naslovom „Prioriteti za politiku EU-a o pomorskom prometu do 2020.: konkurentnost, dekarbonizacija, digitalizacija za osiguravanje globalne povezivosti, učinkovito unutarnje tržište i pomorski klaster na svjetskoj razini”⁶,
- Zaključke Vijeća o konkurentnoj europskoj industriji koja pokreće našu zelenu, digitalnu i otpornu budućnost⁷,
- Zaključke Vijeća o Europskom paktu o oceanima⁸,

PODSJEĆAJUĆI na to da je vodni promet žila kucavica europskog kontinenta i da pomorska proizvodnja, pomorski promet, luke i povezane usluge čine sveobuhvatan strateški ekosustav za stratešku autonomiju Unije, njezino industrijsko i tehnološko vodstvo, otpornost, obrambene sposobnosti, gospodarsku sigurnost, blagostanje, dekarbonizaciju i održivo iskorištavanje morskih resursa, uključujući njihovu ulogu u jačanju otpornosti lanca opskrbe i energetske sigurnosti;

---

² Dok. ST 6926/26.

³ Dok. ST 6987/26.

⁴ Dok. ST 8648/20.

⁵ Dok. ST 9714/26.

⁶ Dok. ST 9976/17.

⁷ Dok. ST 10127/24.

⁸ Dok. ST 15807/25.

PREPOZNAJUĆI važnost snažnog, inovativnog, konkurentnog i održivog europskog vodnog ekosustava i PREPOZNAJUĆI izazove povezane s globalnim tržišnim natjecanjem, dekarbonizacijom, digitalizacijom, sigurnošću i manjkom radne snage;

PODSJEĆAJUĆI na Izjavu iz Nikozije ministara Europske unije nadležnih za pomorstvo o poboljšanju obrazovanja i osposobljavanja pomoraca te promicanju jednakog sudjelovanja žena u pomorskoj industriji;

NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za koordiniranim djelovanjem Unije, država članica i dionika;

1. POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a i PREPOZNAJE ju kao sveobuhvatan okvir za jačanje pomorskog ekosustava i ekosustava unutarnje plovidbe EU-a; POZDRAVLJA i PODUPIRE njezin cilj jačanja konkurentnosti, održivosti i otpornosti tog ekosustava;

I. IZGRADNJA, OPREMANJE I POPRAVAK

2. PODUPIRE jačanje sektora pomorske proizvodnje EU-a za industrijsku suverenost, otpornost i tehnološko vodstvo, uz istodobno očuvanje otvorenoga, pravednoga i konkurentnoga globalnog tržišnog okruženja;
3. IZRAŽAVA ZABRINUTOST zbog poremećaja u trgovini i nepoštenog subvencioniranja iz trećih zemalja koji utječu na pomorsku industriju EU-a, uključujući razlike u troškovima povezane s cijenama energije, te POZIVA na istraživanje mogućnosti za jačanje zaštite pomorske industrijske baze EU-a od nepoštenog tržišnog natjecanja, među ostalim putem postojećih instrumenata trgovinske zaštite kako bi se osigurali jednaki uvjeti i poduprla europska konkurentnost, u skladu s međunarodnim sporazumima, s obzirom na to da se Uredba (EU) 2016/1035 o zaštiti od štetnog određivanja cijena plovila ne može primijeniti jer Sporazum OECD-a o brodogradnji iz 1994.⁹ nije ratificiran;

---

⁹ Sporazum o poštovanju uobičajenih uvjeta konkurencije u komercijalnoj brodograđevnoj i remontnoj industriji (1994.); [Pravni instrumenti OECD-a](#).

4. POTVRĐUJE da znatan udio dobavljača opreme i tehnologije u pomorskom vrijednosnom lancu čine europski dobavljači; UVIĐA da su održavanje i jačanje kritične mase pomorskih proizvodnih kapaciteta u Europi, kao što su brodogradnja i projektiranje, popravak brodova, prenamjena, održavanje, naknadna ugradnja, recikliranje, pomorska oprema i oceansko inženjerstvo, kao i integracija sustava i povezane usluge podugovaranja u cijelom pomorskom vrijednosnom lancu, ključni za blagostanje, suverenitet, stratešku autonomiju i tehnološko vodstvo Unije te ISTIČE da bi dobavljači opreme i tehnologije s diversificiranim portfeljima koji nadilaze strogo pomorske primjene također trebali biti na odgovarajući način obuhvaćeni relevantnim mjerama;
5. POZIVA na stratešku upotrebu postupaka javne nabave i natječajnih postupaka kako bi se ojačala pomorska proizvodnja EU-a i poduprle konkurentnost i otpornost pomorskog vrijednosnog lanca, uključujući, prema potrebi, ciljanu upotrebu necjenovnih zahtjeva kao što su održivost, kružnost i europski sadržaj, uz poštovanje pravila unutarnjeg tržišta, međunarodnih obveza i nacionalnih prioriteta;
6. PODUPIRE pokretanje Saveza EU-a za industrijske pomorske lance vrijednosti i POTIČE njegovu brzu uspostavu kako bi se potaknula industrijska suradnja i utvrdili strateški prioriteti ulaganja, uz istodobno osiguravanje snažne uključenosti industrije i država članica, s jasnim mandatom i okvirom upravljanja; POZIVA NA razvoj nacionalnih i regionalnih pomorskih klastera koji će okupiti brodogradilišta, proizvođače opreme, mala i srednja poduzeća, istraživačke centre, sveučilišta, projektne urede, financijske institucije i javna tijela. Takvi ekosustavi mogu ubrzati inovacije, poboljšati industrijsku suradnju, ojačati lance opskrbe i olakšati pristup financiranju, posebno za MSP-ove;
7. PODUPIRE uvođenje inicijative „Brodogradilišta budućnosti”, među ostalim u okviru programa Obzor Europa, i POZIVA na to da se u brodogradilišta ubrzano uvedu digitalne, čiste i kružne tehnologije, uključujući tehnologije koje se temelje na umjetnoj inteligenciji i senzorske tehnologije, automatizaciju, robotiku i rješenja za pametno održavanje; ujedno POZIVA na namjenske mjere za mala i srednja brodogradilišta, posebno u kohezijskim regijama, na otocima i u perifernim područjima, kako bi se poduprli digitalna transformacija, automatizacija, čiste tehnologije, kapaciteti za naknadnu ugradnju i sudjelovanje u lancima vrijednosti EU-a;

8. ISTIČE važnost pojednostavnjenja postupaka izdavanja dozvola, među ostalim putem relevantnih inicijativa EU-a kojima se poštuje načelo supsidijarnosti, kako bi se olakšala ulaganja u industrijsko širenje i dekarbonizaciju;
9. POZDRAVLJA razvoj koordiniranog portfelja javne i strateške potražnje, među ostalim, ako je primjereno, kako bi se poduprla dugoročna održivost i konkurentnost europskih brodogradilišta, među ostalim s pomoću sinergija s dvojnog namjenom, bez nametanja dodatnog administrativnog opterećenja;
10. PREPOZNAJE važnost pristupa modularne izgradnje, normizacije i serijske proizvodnje kako bi se povećala učinkovitost, kao i važnost usmjeravanja na tržišne segmente visoke vrijednosti kao što su brodovi za kružna putovanja, trajekti, vojna plovila, plovila za opskrbu odobalnih vjetroelektrana i platforme za konverziju, kabelopolagači, istraživačka plovila, plovila za jaružanje, rekreacijska plovila, ledolomci i arktička plovila te potrebu za jačanjem proizvodnih kapaciteta EU-a za napredna plovila s niskim i nultim emisijama te POZIVA na davanje prednosti ulaganjima u naprednu brodogradnju, čiste pogonske sustave i inovacijske klustere u području vodnog prometa kako bi se osigurala globalna konkurentnost; PREPOZNAJE i stratešku važnost trajekata, ro-ro putničkih plovila i plovila za pomorski promet na kraćim relacijama za europsku povezivost, teritorijalnu koheziju, pripravnost na izvanredne situacije i vojnu mobilnost te poziva na jačanje europskih proizvodnih kapaciteta u tim segmentima;
11. NAPOMINJE da je 97 % svjetske flote brodova za kružna putovanja proizvedeno u Europi i da kružna putovanja čine 80 % komercijalne knjigovodstvene vrijednosti narudžbi brodova za europska brodogradilišta, zbog čega su krstarenja ključna za održavanje i jačanje europskih kapaciteta u području složene brodogradnje i pomorske opreme u europskom pomorskom klasteru u cjelini;
12. POZIVA na pojačano međunarodno usklađivanje u području recikliranja brodova, uključujući veću usklađenost između Konvencije iz Hong Konga i Baselske konvencije, s ciljem postizanja potpune usklađenosti između međunarodnih pravila i Uredbe EU-a o recikliranju brodova¹⁰ te PODUPIRE napore za proširenje kapaciteta održivog recikliranja, među ostalim unutar EU-a, PREPOZNAJUĆI njegovu ulogu u osiguravanju sekundarnih sirovina i očuvanju tehnološkog znanja i iskustva u Europi;

---

¹⁰ Uredba (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o recikliranju brodova i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 i Direktive 2009/16/EZ.

13. POZIVA države članice da prednost daju ulaganjima kojima se smanjuju strateške ovisnosti i POTIČE industriju da poboljša digitalizaciju, modularnost i suradnju u lancu vrijednosti;
14. PREPOZNAJE važnu ulogu MSP-ova, uključujući mala i srednja brodogradilišta, specijalizirane proizvođače pomorske opreme, dobavljače pomorske tehnologije i podugovaratelje na specijaliziranim tržištima, uključujući aktivnosti novogradnje i naknadne ugradnje kojima se podupiru dekarbonizacija i inovacije;
15. PODSJEĆA na važnost integriranog prostornog planiranja morskog područja i odgovarajućeg kapaciteta luka za potporu održavanju i servisiranju, među ostalim, pomorskih plovila te POZIVA Komisiju i države članice da osiguraju da se potrebe pomorske industrije i prijevoza na odgovarajući način uzmu u obzir;

II. PROMET I POVEZANOST

16. ISTIČE stratešku ulogu vodnog prometa za povezanost i trgovinu na razini EU-a i globalnoj razini, naglašavajući njegovu središnju ulogu za EU-ovu gospodarsku sigurnost, stratešku autonomiju, integraciju unutarnjeg tržišta, kao i njegov ključan doprinos otpornosti lanaca opskrbe; PONOVRNO POTVRĐUJE važnost održavanja stabilnog i predvidljivog okvira za državne potpore za pomorski promet kao ključnog elementa u zaštiti globalne konkurentnosti europskog pomorskog prometa te NAGLAŠAVA važnost osiguravanja jednakih uvjeta na globalnoj razini i očuvanja globalne konkurentnosti europskog pomorskog prometa;
17. NAGLAŠAVA rizik od narušavanja tržišnog natjecanja, uključujući preusmjerenje prometa u luke u trećim zemljama, i potrebu za odgovarajućim mjerama za ublažavanje takvih rizika, uzimajući u obzir izloženost pomorskog sektora međunarodnom tržišnom natjecanju i njegovu središnju ulogu u globalnim logističkim lancima;
18. ISTIČE važnost pomorske povezanosti otoka, otočnih država članica, perifernih i najudaljenijih regija te prekomorskih zemalja i područja, među ostalim putem obveza pružanja javnih usluga, za teritorijalnu koheziju, sigurnost opskrbe i turizam;

19. UVIĐA da su europski brodovlasnici ključni pokretači potražnje u cijelom pomorskom industrijskom ekosustavu i uviđa važnost održavanja konkurentne i privlačne europske flote, među ostalim pod zastavama EU-a, kako bi se osigurali gospodarska sigurnost, otpornost lanaca opskrbe i globalna konkurentnost te PREPOZNAJE ključnu ulogu sektora rasutog tereta i slobodne plovidbe, koji čini 75 % pomorskog prometa EU-a, u očuvanju energetske sigurnosti i sigurnosti opskrbe hranom država članica EU-a; NAGLAŠAVA važnost posebnih segmenata kao što su plovila unutarnje plovidbe, ro-ro plovila i ro-ro putnička plovila, posebno za potporu povezanosti otoka, strateškim pomorskim vezama i uslugama teritorijalne kohezije za lance opskrbe, mobilnost i kao testne platforme za alternativna goriva i inovativne tehnologije, kao i trajekti i plovila za pomorski promet na kraćim relacijama za europsku povezanost, teritorijalnu koheziju, pripravnost na izvanredne situacije i vojnu mobilnost, te PREPOZNAJE njihov potencijal za razvoj u segmente visoke vrijednosti, među ostalim u kontekstu dvojne namjene, i POZIVA na jačanje europskih proizvodnih kapaciteta u tim segmentima;
20. NAGLAŠAVA da će, u slučaju donošenja globalnih mjera u skladu s ciljevima Strategije IMO-a za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz 2023., biti potrebne odgovarajuće prilagodbe Uredbe o inicijativi „FuelEU Maritime”, Uredbe o MRV-u i ETS-u EU-a za pomorski promet kako bi se učinkovito izbjegla dvostruka financijska plaćanja i administrativno opterećenje te osigurala usklađena provedba i usklađenost s međunarodnim propisima uz istodobnu zaštitu konkurentnosti europskog pomorskog sektora i ciljeva Unije u pogledu postizanja klimatske neutralnosti do 2050. te POTIČE pojednostavnjenje, prema potrebi, okvira za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju u okviru ETS-a EU-a za pomorski promet i inicijative „FuelEU Maritime”;
21. NAPOMINJE važnost očuvanja klasifikacijskog sustava priznatog u EU-u kao temelja osiguravanja sigurnosti u kontekstu visokokvalitetnog pomorskog prometa kako je navedeno u Industrijskoj pomorskoj strategiji te NAGLAŠAVA da bi dogovori o uzajamnom priznavanju trebali ostati ograničeni na opremu koja nije ključna za sigurnost kako bi se zadržala najviša razina sigurnosti i povjerenja;

22. POZIVA NA pojačane napore za poboljšanje pristupa tržištu za europske usluge pomorskog prometa, među ostalim učinkovitim upotrebom trgovinskih sporazuma EU-a i odgovarajućom potporom bilateralnim pomorskim aranžmanima usklađenima s pravom Unije;
23. PREPOZNAJE potrebu za jačanjem suradnje na međunarodnoj razini u pogledu uskih grla u pomorskom prometu i globalnih partnerstava;
24. PODUPIRE uspostavu zelenih plovnih putova i čvorišta EU-a te koordinirano uvođenje održivih brodskih goriva, uključujući inovativna rješenja za tehnologije s niskom razinom emisija;
25. ISTIČE potrebu za predvidljivim prijelaznim okvirima za uvođenje alternativnih goriva i tehnologija, uzimajući u obzir njihovu dostupnost i razvoj infrastrukture, kako bi se izbjegli izmještanje emisija ugljika i poremećaji u povezanosti; UVIĐA da troškovi tranzicije mogu utjecati na povezanost i cijene, posebno za gospodarstva otoka, otočnih država članica, regija okovanih ledom i najudaljenijih regija; POZIVA na ciljane mjere potpore za ublažavanje nerazmjernih učinaka;
26. NAGLAŠAVA da dekarbonizacija pomorskog prometa zahtijeva aktivno sudjelovanje svih aktera u vrijednosnom lancu vodnog prometa, uključujući proizvođače i dobavljače goriva, te ISTIČE važnost osiguravanja pravodobne dostupnosti sigurnih i održivih alternativnih goriva u dovoljnim količinama i po konkurentnim cijenama; NAPOMINJE da dostupnost i infrastruktura za opskrbu novim gorivima ovise o prihvaćanju takvih goriva na tržištu;
27. PODSJEĆA na važnost korištenja prihoda iz ETS-a EU-a u svrhe povezane s klimom i POTIČE države članice da, u skladu s nacionalnim prioritetima, podupru dekarbonizaciju pomorskog sektora u cijelom vrijednosnom lancu, uključujući brodarska poduzeća, brodogradilišta, projekte naknadne ugradnje, proizvođače opreme, pružatelje tehnoloških usluga, dobavljače goriva i luke, te POTIČE države članice da prihode ostvarene uključivanjem pomorskog prometa u ETS EU-a iskoriste za potporu energetske tranzicije sektora, uključujući obnovu flote, zelenu naknadnu ugradnju, usluge otočnog pomorskog prijevoza, alternativna goriva i lučku energetske infrastrukturu;

28. NAGLAŠAVA važnost visokih standarda pomorske sigurnosti, zajedno s kvalitetnim pomorskim prometom postignutim učinkovitom provedbom i primjenom zakonodavstva, te PODUPIRE daljnji rad na okvirima za sigurnost s obzirom na nova goriva i tehnologije;
29. POZIVA NA pojednostavnjenje i digitalizaciju administrativnih postupaka, što uključuje digitalne potvrde te potpunu provedbu europskog okružja jedinstvenog pomorskog sučelja (EMSWe) i buduću međusobnu povezanost Centra za carinske podatke; POZIVA Komisiju da provede preostale provedbene mjere i izbjegne dodatna administrativna opterećenja za pomorski sektor; POTIČE Komisiju da surađuje s državama članicama na pojednostavnjenju i racionalizaciji nacionalnih zahtjeva i zahtjeva EU-a u pogledu izvješćivanja, uz savjetovanje s pomorskom i lučkom industrijom;
30. POTIČE države članice da dovrše provedbu EMSWe-a i pojednostavne zahtjeve za izvješćivanje;

III. SIGURNOST I ZAŠTITA

31. PREPOZNAJE sve veće prijetnje pomorskoj sigurnosti i znatan rizik koji flota u sjeni¹¹ predstavlja za pomorsku sigurnost i zaštitu, ključnu pomorsku infrastrukturu i morski okoliš; ISTIČE potrebu da EU ojača svoju otpornost, pripravnost i obrambene sposobnosti, među ostalim protiv hibridnih prijetnji u pomorskom sektoru i poboljšanjem informiranosti o stanju; NAGLAŠAVA važnost zaštite ključne pomorske infrastrukture i jačanja otpornosti lanaca opskrbe, posebno s obzirom na promjenjive geopolitičke izazove; POZIVA NA pojačanu civilno-vojnu suradnju i međunarodna partnerstva kako bi se osigurala pomorska sigurnost;
32. PODUPIRE, prema potrebi, jačanje pomorskih industrijskih i tehnoloških kapaciteta, među ostalim putem relevantnih inicijativa EU-a;

---

¹¹ Kako je definirano u rezoluciji IMO-a A.1192(33).

33. NAGLAŠAVA važnost jačanja informiranosti o stanju u pomorstvu integracijom naprednih tehnologija i sustava, uključujući opremu, softver, operativne postupke i vještine potrebne za povećanje opće otpornosti s pomoću pristupa nadzora koji obuhvaća više domena i uključuje podmorske, površinske, zračne i svemirske elemente; PODUPIRE poboljšanu razmjenu podataka i interoperabilne sustave između civilnih i vojnih aktera kako bi se stvorila zajednička pomorska slika;
34. NAGLAŠAVA važnost podvodnih tehnologija i infrastrukture, kao i razvoja pomorskih kapaciteta dvojne namjene kako bi se povećala sposobnost EU-a da odgovori na hibridne, kibernetičke i geopolitičke prijetnje u pomorskom sektoru;
35. PREPORUČUJE koordinirani pristup EU-a razvoju infrastrukture namijenjene civilnim i vojnim potrebama u svim europskim morskim bazenima i regijama, posebno onima koji su strateški osjetljivi, te PREPOZNAJE važnost plovila s dvojnou namjenom, uključujući trajekte, koja su posebno važna za otpornost otoka, pripravnost na izvanredne situacije, civilnu zaštitu i strateški važne morske putove, te POZDRAVLJA pojačane kapacitete za praćenje i pojačani nadzor;
36. PREPOZNAJE ključnu ulogu pomorskog prometa na kraćim relacijama u jaćanju otpornosti europskog prometnog sustava i poboljšanju regionalne povezanosti te POTIĆE daljnje mjere za potporu njegovu razvoju, među ostalim smanjenjem administrativnog opterećenja;
37. POTIĆE države članice da u potpunosti iskoriste inicijative EU-a za jaćanje pomorske sigurnosti i svojih obrambenih sposobnosti; POZIVA Komisiju da dodijeli sredstva za razvoj mehanizma potpore za izgradnju trajekata dvojne namjene;
38. IZRAŽAVA ZABRINUTOST zbog golemih kolićina nesigurnog streljiva u europskim i međunarodnim obalnim vodama i oceanima, koje je prethodno odbaćeno uslijed ratova i vojnih sukoba; POTIĆE suradnju među državama članicama, međunarodnim organizacijama i industrijama kako bi se podigla razina osviještenosti u cilju zajedničkog promicanja tehnićkih rješenja i njihove primjene, ćime bi se omogućili utvrđivanje, praćenje i, ako je moguće, prikupljanje i zbrinjavanje odbaćenog streljiva na ekološki prihvatljiv naćin;

IV. PRISTUP INOVACIJAMA

39. **ISTIČE** važnost inovacija za zadržavanje vodećeg položaja EU-a u području pomorskih tehnologija i podupiranje usporedne zelene i digitalne tranzicije te **NAGLAŠAVA** važnost promicanja ulaganja, inovacija i tehnološkog razvoja u sektoru vodnog prometa kao ključnih pokretača konkurentnosti i održivosti;
40. **PODUPIRE** razvoj globalnih regulatornih okvira za nove tehnologije, uključujući elektrifikaciju, hvatanje ugljika, pogon na vjetar, vodik i druge alternativne pogonske tehnologije, kao što su nuklearne tehnologije, uz istodobno osiguravanje tehnološki neutralnog pristupa kojim se omogućuje napredak inovacija u skladu s potrebama tržišta i sigurnosnim zahtjevima;
41. **PODUPIRE** inovacije u sigurnim autonomnim i daljinski upravljanim plovilima i primjenama podvodne robotike te bolji pristup testnim platformama i regulatornim izoliranim okruženjima;
42. **PREPOZNAJE** potrebu za snažnom potporom istraživanju i inovacijama na temelju postojećih javno-privatnih partnerstava i programa, uključujući kontinuitet partnerstva za vodni promet s nultom stopom emisija i povezanih mreža, uz istodobno osiguravanje da se financiranje inovacija učinkovito pretoči u industrijsko širenje i primjenu te da se njime podupiru proizvodni kapaciteti i u širem plavom gospodarstvu, uključujući ribarstvo i nove tehnologije za energiju oceana, u područjima kao što su energetska učinkovitost, digitalizacija i sigurnost, te **NAGLAŠAVA** važnost uklanjanja netehničkih prepreka kao što su regulatorna ograničenja, operativni zahtjevi i prekogranične nedosljednosti koje ograničavaju opsežno uvođenje;
43. **POZDRAVLJA** inicijative za mapiranje istraživačkih infrastruktura i proširenje pristupa tim infrastrukturama za MSP-ove i inovatore; **NAGLAŠAVA** važnost zaštite tehnološke imovine te znanja i iskustva EU-a;
44. **PODUPIRE** stvaranje testnih platformi EU-a, pilot-projekata i demonstracijskih platformi za trajekte, hibridna plovila, električna plovila, pametna brodogradilišta i digitalna pomorska rješenja, uz aktivno sudjelovanje otočnih država članica;

V. PRISTUP FINANCIRANJU I ULAGANJIMA

45. **PREPOZNAJE** znatne potrebe za ulaganjima u dekarbonizaciju, digitalizaciju i industrijsku transformaciju, uključujući potrebu za osiguravanjem transparentnosti, predvidljivosti i pravne sigurnosti za gospodarske subjekte, te **NAGLAŠAVA** potrebu za financijskim instrumentima EU-a za podupiranje ulaganja potrebnih za dekarbonizaciju i digitalizaciju pomorskog sektora i za smanjenje rizika u vezi s tim ulaganjima, uključujući proizvodnju i distribuciju održivih brodskih goriva i razvoj novih tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora na moru;
46. **POZIVA NA** daljnja poboljšanja Inovacijskog fonda u cilju boljeg pristupa svim segmentima pomorskog prometa, posebno MSP-ovima, te **POZIVA NA** usmjereniji pristup kojim se u obzir uzimaju posebne značajke različitih segmenata pomorskog prometa, uključujući sektor rasutog tereta i slobodne plovidbe, te **NAGLAŠAVA** potrebu za razmatranjem financijskih instrumenata i mjera potpore kojima se osigurava učinkovit pristup financiranju za MSP-ove u sektoru vodnog prometa, uključujući trajekte i pomorski promet na kraćim relacijama namijenjene povezanosti otoka, te **POZIVA NA** veću jasnoću i dostupnost u pogledu različitih instrumenata i mehanizama financiranja sredstvima EU-a dostupnih pomorskom sektoru kako bi se osiguralo da ih države članice i dionici iz industrije učinkovito primjenjuju. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti i financiranju novogradnje, obnove flote, naknadne ugradnje, prenamjene, ulaganja u dekarbonizaciju povezanih s popravcima i nadogradnje opreme u cijelom pomorskom industrijskom vrijednosnom lancu, na način koji je relevantan i za pomorski promet na kraćim relacijama i za oceansku plovidbu;
47. **ISTIČE** da su za dekarbonizaciju pomorskog sektora potrebna znatna ulaganja tijekom duljeg prijelaznog razdoblja, među ostalim ulaganja u modernizaciju europskih flota, nadogradnju infrastrukture i poboljšanje dostupnosti i cjenovne pristupačnosti održivih brodskih goriva te **NAGLAŠAVA** važnost omogućavanja modernizacije i industrijske transformacije europskih brodogradilišta i pomorske industrije koji izvode projekte novogradnje, naknadne ugradnje i prenamjene;
48. **POZDRAVLJA** inicijative EU-a za financiranje, uključujući pozive na podnošenje prijedloga u okviru Instrumenta za povezivanje Europe, potporu iz Inovacijskog fonda i mobilizaciju fonda InvestEU;

49. PODUPIRE mobilizaciju javnog i privatnog financiranja, među ostalim putem savjetodavnih platformi i portfelja projekata, istodobno prepoznajući važnost osiguravanja da regulatorni okviri i mjere potpore budu realistični, svrsishodni i usklađeni s tržišnim kapacitetima bez smanjenja regulatornih zaštitnih mjera, te NAGLAŠAVA potrebu za stabilnim i transparentnim mehanizmima potpore kako bi se omogućilo dugoročno industrijsko planiranje te POTIČE države članice, EU i privatni sektor da razviju europsku alternativu modelu leasinga koji se upotrebljava u trećim zemljama;
50. POTIČE države članice da u skladu s nacionalnim prioritetima razmotre podupiranje pomorske dekarbonizacije i industrijskih ulaganja, među ostalim utvrđivanjem potencijalnih kandidata za važne projekte od zajedničkog europskog interesa;
51. PREPOZNAJE potrebu za stabilnim, dugoročnim financiranjem, posebno za MSP-ove, te za dosljednijim instrumentima financiranja; POZIVA na pojednostavnjenje ključnih programa financiranja sredstvima EU-a, uključujući Instrument za povezivanje Europe, Obzor Europa, InvestEU i Inovacijski fond, te na uklanjanje regulatornih prepreka; NAGLAŠAVA važnost budućeg Europskog fonda za konkurentnost za poticanje dekarbonizacije, uvođenje novih tehnologija i vodeći položaj EU-a u industriji; POTIČE ispitivanje mogućnosti za potporu europskim pomorskim tehnologijama te ISTIČE potrebu za pristupačnim financiranjem prilagođenim malim i otočnim gospodarstvima te gospodarstvima otočnih država članica, perifernih i najudaljenijih regija, kao i gospodarstvima prekomorskih zemalja i područja;
52. ISTIČE važnost odgovarajućih europskih instrumenata financiranja i programa mješovitog financiranja za modernizaciju brodogradilišta, zelenu naknadnu ugradnju, obnovu flote za strateške segmente, kao što su trajekti, pomorski klasteri, pomorski dobavljači koji su MSP-ovi, plovila s nultim i niskim emisijama i digitalnu transformaciju pomorske industrije;
53. PODUPIRE istraživanje namjenskog europskog mehanizma za obnovu putničkih i ro-ro putničkih flota koje opslužuju otoke i udaljene regije, u kojem bi se kombinirali ciljevi kohezijske, prometne, klimatske i industrijske politike;

VI. PRISTUP VJEŠTINAMA I KVALITETNIM RADNIM MJESTIMA

54. UVIĐA da se sektor pomorskog prometa EU-a bori s nedostatkom kvalificiranih stručnjaka, starenjem radne snage i zahtjevnim radnim uvjetima, što zajedno utječe na njegovu dugoročnu otpornost i konkurentnost;
55. PREPOZNAJE važnost kvalificirane radne snage, uključujući pomorce i radnike u brodogradilištu, za konkurentnost, inovacije i otpornost te ISTIČE potrebu za privlačenjem i zadržavanjem kvalificirane radne snage u pomorskom i lučkom sektoru, uz poštovanje nadležnosti država članica u sustavima obrazovanja i osposobljavanja te promicanje suradnje i mobilnosti;
56. NAGLAŠAVA važnost pomorskog obrazovanja i osposobljavanja, uključujući usavršavanje i prekvalifikaciju, kako bi se osigurala dostupnost kvalificirane pomorske radne snage otporne na promjene u budućnosti; ISTIČE potrebu za prekvalifikacijom i usavršavanjem postojeće radne snage u sektoru brodogradnje i popravka kako bi se razvile nove specijalizirane vještine i ispunili suvremeni zahtjevi koji proizlaze iz uvođenja i upotrebe inovativnih pogonskih i digitalnih tehnologija te tehnologija automatizacije; POZIVA na potporu kvalitetnim i ispunjavajućim radnim mjestima, čime bi taj sektor postao privlačniji; PREPOZNAJE važnost inicijativa za podizanje razine osviještenosti i povećanje interesa mladih za brodogradnju i pomorsku industriju;
57. OBVEZUJE SE na očuvanje privlačnosti pomorskog sektora EU-a donošenjem i provedbom mjera kojima se osiguravaju pravedni radni uvjeti za sve pomorce, u potpunosti u skladu sa standardima propisanim Konvencijom o radu pomoraca (2006.) i relevantnim zakonodavstvom EU-a;
58. POZIVA na koordiniranu europsku inicijativu o pomorskim vještinama, prekvalifikaciji i strukovnoj izvrsnosti za radnike u brodogradilištima, inženjere brodogradnje, električare, stručnjake za automatizaciju, tehničare za alternativna goriva i pomorce.